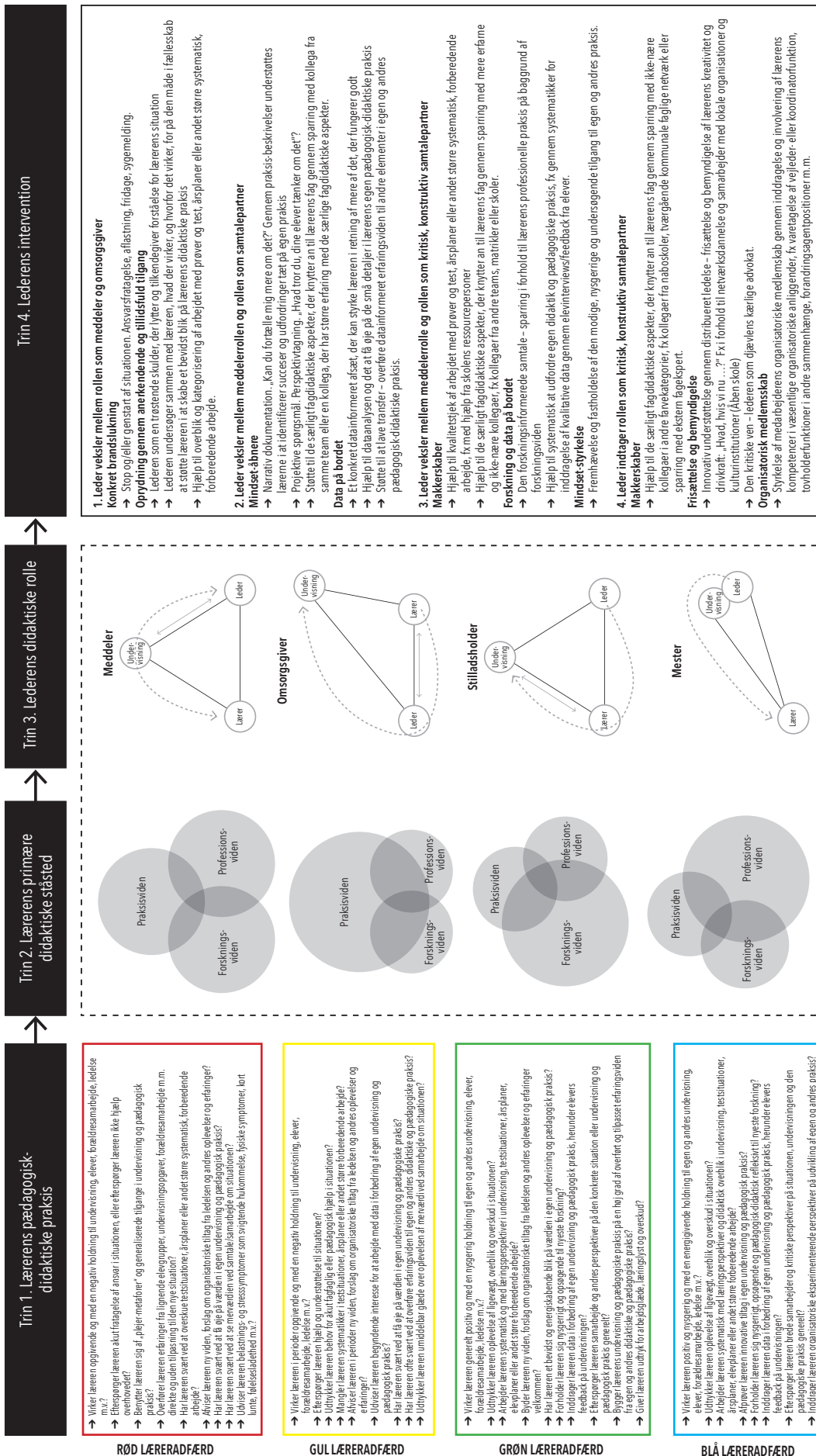

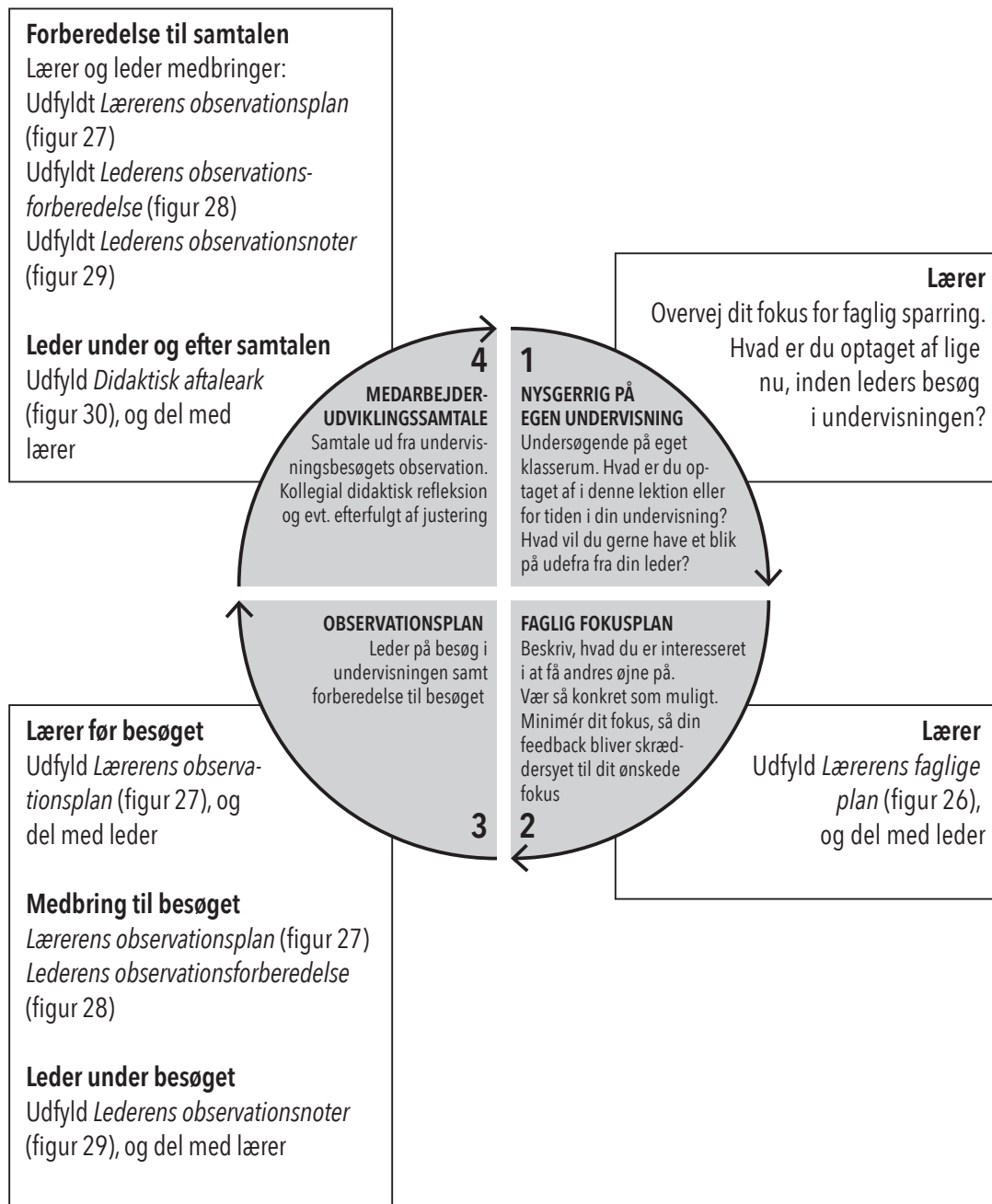
Figur 19. Guideline til didaktisk skoleledelse. I del 2. Redskabskasse er et eksempel på en udfyldt guideline (figur 23).

Figur 23. Eksempel på udfyldt guideline til didaktisk skoleledelse.

	RØD SITUATION	GUL SITUATION	GRØN SITUATION	BLÅ SITUATION
MINDSET	Virker læreren opgivende og med en negativ holdning til undervisning, elever, forældresamarbejde, ledelse m.v.?	Virker læreren i perioder opgivende og med en negativ holdning til undervisning, elever, forældresamarbejde, ledelse m.v.?	Virker læreren generelt positiv og med en nysgerrig holdning til egen og andres undervisning, elever, forældresamarbejde, ledelse m.v.?	Virker læreren positiv og nysgerrig og med en energigivende holdning til egen og andres undervisning, elever, forældresamarbejde, ledelse m.v.?
HJÆLP	Efterspørger læreren akut fratagelse af ansvar i situationen, eller efterspørger læreren ikke hjælp overhovedet?	Efterspørger læreren behov for akut hjælp og understøttelse i situationen?	Efterspørger læreren hjælp og understøttelse til situationen?	Efterspørger læreren sparring og kvalitetssikring om situationen?
TRANSFER	Benytter læreren sig af „plejer-metaforer“ og generaliserede tilgange i undervisning og pædagogisk praksis?	Kan læreren forholde sig kritisk til egen brug af „plejer-metaforer“?	Anvender læreren bevidst og reflekteret erfaringsoverførelse fra tidligere lignende situationer?	Forholder læreren sig kritisk reflektiv til sin erfaringsoverførelse fra tidligere lignende situationer?
SYSTEMATIK OG OVERBLIK	Har læreren svært ved at overskue testsituationer, årsplaner eller andet større systematisk, forberedende arbejde?	Mangler læreren systematikker i testsituationer, årsplaner eller andet større forberedende arbejde?	Arbejder læreren systematisk og med læringsperspektiver i undervisning, testsituationer, årsplaner, elevplaner eller andet større forberedende arbejde?	Arbejder læreren systematisk med læringsperspektiver og didaktisk overblik i undervisning, testsituationer, årsplaner, elevplaner eller andet større forberedende arbejde?
NY VIDEN OG FORSKNING	Afviser læreren ny viden, forslag om organisatoriske tiltag fra ledelsen og andres oplevelser og erfaringer?	Afviser læreren i perioder ny viden, forslag om organisatoriske tiltag fra ledelsen og andres oplevelser og erfaringer?	Byder læreren ny viden, forslag om organisatoriske tiltag fra ledelsen og andres oplevelser og erfaringer velkommen?	Forholder læreren sig nysgerrigt, opsøgende og pædagogisk didaktisk reflektiv til nyeste forskning?
DATA-INFORMATION	Overfører læreren erfaringer fra lignende elevgrupper, undervisningsopgaver, forældresamarbejde m.m. direkte og uden tilpasning til den nye situation?	Udviser læreren begyndende interesse for at arbejde med data i forbedring af egen undervisning og pædagogisk praksis?	Inddrager læreren data i forbedring af egen undervisning og pædagogisk praksis, herunder elevets feedback på undervisningen?	Inddrager læreren data i forbedring af egen undervisning og pædagogisk praksis, herunder elevets feedback på undervisningen?
SAMARBEJDE	Har læreren svært ved at se merværdien ved samtale/samarbejde om situationen?	Udtrykker læreren hurtigt glæde over oplevelsen af merværdi ved samarbejde om situationen?	Efterspørger læreren samarbejde og andres perspektiver på den konkrete situation eller undervisning og pædagogisk praksis generelt?	Efterspørger læreren brede samarbejder og kritiske perspektiver ved situationen, undervisning og pædagogisk praksis generelt?
FAGLIG SELVTILLID	Har læreren svært ved at få øje på værdien i egen undervisning og pædagogisk praksis?	Har læreren svært ved at få øje på værdien i egen undervisning og pædagogisk praksis?	Har læreren et bevidst og energiskabende blik på værdien i egen undervisning og pædagogisk praksis?	Afprøver læreren innovative tiltag i egen undervisning og pædagogisk praksis?
ARBEDS-GLÆDE	Giver læreren udtryk for arbejdsglæde, læringslyst og overskud?	Har læreren ofte svært ved at overføre erfaringsviden fra egen og andres didaktiske og pædagogiske praksis?	Bygger lærerens undervisning og pædagogiske praksis på en høj grad af overført og tilpasset erfaringsviden fra egen og andres didaktiske og pædagogiske praksis?	Inddrager læreren organisatoriske eksperimenterende perspektiver på udvikling af egen og andres praksis?
STRESS	Udviser læreren bekymrende belastnings- og stresssymptomer som svigtende hukommelse, fysiske symptomer, kort lunte, følelsesladet?	Udviser læreren milde belastnings-symptomer, som forvirret, glæmsomhed og træthed?	Giver læreren udtryk for arbejdsglæde og ligevægt?	Udtrykker læreren oplevelse af overblik og overskud?

Figur 24. Spørgsmål på tegn.

Figur 25. Faglig sparring.

LÆRERENS FAGLIGE PLAN

Lærereens faglige plan er lærerens første noteringsark, hvorpå læreren inden lederens undervisningsbesøg beskriver sit faglige fokus og sin faglige tilgang til undervisningen.

FAGLIGT FOKUS	
LÆRER, KLASSE OG FAG	
Din umiddelbare nysgerrighed: Undersøgende på eget klasserum Din nysgerrighed på egen undervisning eller eget klasserum. Hvad er du optaget af i denne lektion eller for tiden i din undervisning?	
Begrund: Hvorfor dette fokus? Uddyb og begrund dine undringer eller nysgerrigheder eller de problemer, du har i fokus. Fx i forhold til de studerende eller specifikke udfordringer på holdet, som du gerne vil sætte didaktisk fokus på.	
Vær konkret: Hvad er dit faglige fokus? Vær så konkret som muligt. Minimér dit fokus således, at feedback fra din leder bliver skræddersyet til dit ønskede fokus. Hvad vil du gerne have et blik på udefra, når din leder besøger din undervisning?	

Figur 26. Lærereens faglige plan.

LÆRERENS OBSERVATIONSPLAN

Lærereens observationsplan er lærerens andet noteringsark, hvorpå læreren inden lederens undervisningsbesøg beskriver sine ønsker til observationen og tanker om udbytte og feedback.

FAGLIGT FOKUS	
LÆRER, KLASSE OG FAG	
DINE OVERVEJELSER FØR OBSERVATIONEN	
Fokus Beskriv de væsentligste overordnede stikord i forhold til det kommende undervisningsbesøg.	
Dine særlige ønsker til observationen Hvad skal lederen konkret observere på i undervisningen (1-3 elementer)? Hvordan skal lederen observere på ...? (Fx specifikke elementer, gruppedynamik/uro/ro, opmærksomhed på din undervisningstilgang/klasseledelse eller relationer, fx via læreradfærdsmodellen eller kommunikation/samvær mellem lærer-hold, lærer-bestemte studerende eller studerende-studerende relationer)	
Udbytte Hvad ønsker du især at få ud af denne observation og feedback?	
Form Hvilke særlige behov har du til formen for feedback fra lederen?	

Figur 27. Lærereens observationsplan.

LEDERENS OBSERVATIONSFORBEREDELSE

Lederens observationsforberedelse er lederens første noteringsark, hvorpå lederen inden sit undervisningsbesøg og ud fra *Lærerens observationsplan* beskriver tegn på lærerens pædagogisk-didaktiske ståsted.

FAGLIGT FOKUS	
LÆRER, KLASSE OG FAG	
OBSERVATION INDEN BESØGET	NOTATER
Fokus Notér én til to tanker om den opgave, du har fået af læreren.	
Observationer i undervisningen Konkrete eksempler på det, læreren ønsker observationer på. Konkrete eksempler på det, læreren gerne vil lykkes rigtigt godt med. Konkrete eksempler på lærerens ønsker i forhold til observation og feedback.	
Fokus Beskriv de væsentligste overordnede stikord i forhold til den kommende observation.	

Figur 28. Lederens observationsforberedelse.

LEDERENS OBSERVATIONSNOTER

Lederens observationsnoter er lederens andet ark, som lederen bruger under undervisningsbesøget og med udgangspunkt i arket *Lederens observationsforberedelse*. Lederen observerer tegn på lærerens pædagogisk-didaktiske ståsted.

FAGLIGT FOKUS	
LÆRER, KLASSE OG FAG	
OBSERVATION UNDER BESØGET	NOTATER
Fokus Indsæt fra observationsforberedelsesarket	
Observationer i undervisningen Indsæt fra observationsforberedelsesarket	
Fokus Indsæt fra observationsforberedelsesarket	

Figur 29. Lederens observationsnoter.

DIDAKTISK AFTALEARK	
NAVN: KLASSE: FAG: SÆRLIG FUNKTION:	
1a. <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> </div>	2. Mål for didaktisk ståsted 3. Afstemme forventninger og aftaler for den didaktiske samtale
1b. Didaktiske udfordringer eller opmærksomhedspunkter	4. Analyse – overvejelser om forbedring af undervisningen 5. Aftalte afprøvninger, tiltag, ansvar og deadlines 6. Særlige eller generelle forhold omkring afprøvninger, lærerens didaktiske udvikling, analysen m.v.

Figur 30. Didaktisk aftaleark.

	LÆRER	ELEV
1.	Eksempler på lærers adfærd ved ankomst til klassen efter et frikvarter → ... → ...	Eksempler på tegn på påvirkning af elevers adfærd → ... → ...
2.	Eksempler på lærers adfærd, når elever samles i klassen, og der gøres klar til undervisning → ... → ...	Eksempler på tegn på påvirkning af elevers adfærd → ... → ...
3.	Eksempler på lærers adfærd, når der gøres klar til undervisning → ... → ...	Eksempler på tegn, når elever kobler sig på undervisningen → ... → ...

Figur 33. Observationsskema A. Eksempler på elevers reaktioner på lærerens initiativer. Genstandsfeltet er opstart af undervisningen i en indskolingsklasse. Kilde:².

	ELEV	LÆRER
1.	Eksempler på tegn, når elever tager initiativ → ... → ...	Eksempler på lærers reaktion på elevers initiativer → ... → ...
2.	Eksempler på tegn, når elever reagerer på undervisningens indhold → ... → ...	Eksempler på lærers reaktion på elevers reaktion over undervisningens indhold → ... → ...
3.	Eksempler på tegn, når elever arbejder med opgaven → ... → ...	Eksempler på lærers reaktion på elevers arbejdsmetoder → ... → ...

Figur 34. Observationsskema B. Eksempler på lærerens reaktioner på elevers initiativer i undervisningen. Her er skabelonen ren, da den ikke indeholder et genstandsfelt. Kilde:³.